

Lees je taal-rijk!

Dat veel voorlezen de taalontwikkeling van peuters en kleuters stimuleert weet iedereen. Dat lagere schoolkinderen die graag lezen niet alleen betere lezers worden, maar ook betere spellers en schrijvers en dat ze een rijkere woordenschat uitbouwen is ook algemeen bekend. Maar ook voor jongeren en volwassenen blijft veel lezen zorgen voor toenemende taalvaardigheid op alle vlakken, evenals voor betere cognitieve vaardigheden en een brede geletterdheid. Bovendien heeft wetenschappelijk onderzoek uitgewezen dat veel lezen ook belangrijk is voor het verwerven van vreemde talen: door veel te lezen in een andere taal, breid je je woordenschat uit, leer je taalidoom herkennen en train je op vlotheid. Naast taalvaardiger zijn lezers — zo blijkt uit onderzoek — ook creatiever en empathischer en beschikken ze over een ruimer cultureel en intercultureel bewustzijn. Redenen genoeg dus om ervoor te zorgen dat onze kinderen, jongeren en (jong-)volwassenen weer meer lezen — niet alleen in de moedertaal maar ook in vreemde talen.

“Lees je taal-rijk!” wordt dus het thema van de volgende edities van de Europese Dag van de Talen (EDT) (26 september 2020 en 2021). Hiermee sluit het EDT-platform Vlaanderen en Brussel ook bewust aan bij één van de speerpunten in het beleid van de Taalunie. Er is nu een heel jaar de tijd om de EDT-wedstrijd – die het EDT-platform naar goede gewoonte organiseert – uit te werken. Het platform lanceert een oproep aan scholen, leerkrachten en organisaties die lezen willen bevorderen, om voor de Europese Dag van de Talen een leesbevorderingsactiviteit of -initiatief op te zetten en hiervoor samen te werken. De opzet van het project is leesplezier, aandacht voor meertaligheid en lezen in alle mogelijke vormen. *Je publiceert er een kort filmpje met uitleg over (zie [Hoe?](#)). Op die manier kunnen anderen van je ervaringen leren en lezen een duwtje in de rug geven.*

Lezen is een breed begrip in deze wedstrijd. Het omvat uiteraard alle ‘verhalen’ in brede zin, van prentenboeken en luisterverhalen over eenvoudige leesboekjes en strips tot detectives en literaire romans. Maar ook niet-fictie kan aan bod komen: de autobiografie van je favoriete renner of een meeslepend historisch werk over de eerste wereldoorlog. Zolang de klemtoon maar ligt op het plezier van het lezen eerder dan op het zoeken naar informatie of kennis.

Door deel te nemen aan deze wedstrijd, werk je niet alleen aan meer leesplezier en grotere taalrijkdom. Je kan met de wedstrijd ook je leesbevorderingsproject en bij uitbreiding je school/organisatie, op de regionale, Vlaamse en zelfs Europese kaart zetten. Bovendien krijg je de kans om een mooie prijs in de wacht te slepen. De onderscheiding ‘Beste EDT- Award’ zal aan de winnaars officieel worden uitgereikt op het EDT-congres dat plaatsvindt rond de datum van 26 september 2021.

Voor wie?

De wedstrijd richt zich tot iedereen die op school en in organisaties met lezen in verschillende talen is begaan. Iedereen (scholen uit het kleuter-, lager en secundair onderwijs) kan de publieks- en juryprijs winnen. Het initiatief kan in de klas zelf worden opgezet, maar zeker ook in samenwerking met non-formele organisaties zoals bibliotheken. Bij cross-sectorale initiatieven delen wij de inzending in bij het onderwijsniveau dat aan het project deelnam: samenwerken met andere niveaus is een troef. Het vierde niveau dat de prijzen kan winnen, is de volwasseneneducatie waarmee we zowel het formele volwassenenonderwijs (CVO, CBE, TKO, DKO) bedoelen als de non-formele sector (zoals cultuurcentra, bibliotheken, Vormingplus, socio-culturele organisaties enz). Ook daar is samenwerken met scholen of andere organisaties een troef. Vermeld daarom ook bij elke inzending welke klas(sen) of groepen aan het project hebben meegewerkt.

Voorwaarden voor deelname

1. Meld je uiterlijk *op 30 november* aan op de site van de Europese Dag van de Talen 2020 van de Raad van Europa (zie: <https://edl.ecml.at/>) en voeg jouw activiteit/evenement toe op de kaart (dit kan in het Nederlands). Gebruik in de titel (=event title) zeker de afkorting 'EDT Vla/Bsl' zodat wij jouw activiteit/evenement vlot terug kunnen vinden. Mis je de deadline van 30/11, registreer je dan op uiterlijk op 31 december 2020 via EDTplatform@vlaanderen.be
2. Stuur uiterlijk op 2 april 2021 een filmpje van maximaal 2 minuten (of link) en een stappenplan (in een korte blog) naar EDTplatform@vlaanderen.be

Hoe?

1. Organiseer een leesbevorderingsactiviteit op je school/organisatie of werk een leesbevorderingsprojectje uit. Dit kan op niveau van de klas-/cursistengroep, maar ook van de school/organisatie. De activiteiten vinden plaats tijdens een bepaalde periode, of krijgen een afsluiter, rond de Europese Dag van de Talen (26 september 2021) op jouw school/organisatie.
2. Je maakt een blog over je leesbevorderingsactiviteit met daarop:
 - a. een stappenplan (max. 2 bladzijden) met uitleg zodat je project ook bruikbaar wordt voor anderen;
 - b. illustraties (foto's van het leesproject);
 - c. eventueel ander aanvullend materiaal.

Maak je blog werkbaar en aanstekelijk. Laat de lezers zelf aan het woord!

3. Je maakt ook een kort filmpje (max 2 min) waarin je het project aan de hand van wat beeldmateriaal toelicht. Alle winnende scholen/organisaties kunnen hun filmpje tonen op het EDT-congres in september 2021. Met jullie toestemming delen we de filmpjes en de links van jullie blogs op onze facebookpagina, zodat iedereen via een 'like' kan meestemmen voor de publieksprijs.
4. Respecteer de deadlines. Zie tijdslijn.

Tijdslijn/Deadlines

1. Intentieverklaring van deelname: 30 november 2020 via de Epos/Europese Dag van de Talen-website
2. Inzending van het filmpje en de blog: 2 april 2021 –zie aanwijzingen op de Epos/EDT-site
3. Publiek stemt tussen 15 mei en 15 juni
4. Bekendmaking winnaars juryprijs: 15 juni 2021
5. Bekendmaking publieksprijs: 30 juni 2021
6. Uitreiking EDT-Awards: rond 26 september 2021, de Europese Dag van de Talen

Criteria

Wij zijn benieuwd naar wat het grote publiek het meest zal weten te appreciëren, maar de jury zal bij haar keuze alvast letten op:

- de manier waarop het project/de activiteit inzet op leesplezier en meertaligheid
- de betrokkenheid van de lezers bij het project
- de samenwerking met verscheidene partners voor het project, evt. over taalgroepen, niveaus en grenzen heen
- de aandacht voor diversiteit, taalvariatie en de interculturele en/of multiculturele component in het project

- het enthousiasme, de creativiteit en de groepsgeest die uit het leesbevorderingsproject spreken
- de overdraagbaarheid van het project en de praktische inzetbaarheid ervan
- de presentatie van het project op de blog en in het filmpje
- de wedstrijdregels: o.a. één groep kan slechts één prijs winnen, die van de jury of die van het publiek

Prijzen

Er zijn twee prijzen: de publieksprijs en de juryprijs. De winnaars ontvangen een EDT-Award die ze een jaar lang op hun website en in hun school en/of organisatie kunnen tentoonstellen en zullen door de Taalunie extra in de kijker worden gezet om andere scholen, leerkrachten en organisaties verder te inspireren. Winnaars van de juryprijs verzoeken we zich in september 2021 aan te melden op de Europese website van de Europese Dag van de Talen 2021 (<https://edl.ecml.at/>).

Niet

Reeds bestaande of eerder ingezonden creaties komen niet in aanmerking. Ook promotiefilmpjes voor scholen/organisaties worden niet aanvaard.

Wel

Wie reeds een prijs heeft gewonnen tijdens vorige edities mag opnieuw aan de wedstrijd deelnemen en maakt evenveel kans om te winnen als de andere deelnemers. Een school of organisatie uit het formele volwassenenonderwijs kan maximum 4 filmpjes insturen (max één per onderwijsniveau). Een organisatie uit de non-formele volwasseneneducatie kan slechts 1 inzending insturen.

Let goed op de Covid-19 voorschriften. Zorg en veiligheid zijn essentieel.

Wat?

De EDT-wedstrijd is een initiatief van het EDT-platform Vlaanderen en Brussel en zijn partners:

- de minister van Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap – Dhr Weyts;
- het Departement Onderwijs en Vorming;
- de Alliance Française;
- de Belgische Vereniging van de Leraren Frans, PROFFF;
- de Belgischer Germanisten- und Deutschlehrerverband, BGDV;
- de Consejería de Educación de la Embajada de España en Bruselas;
- de Europese Scholen in België;
- de Franse Ambassade;
- de Duitse Ambassade;
- het Goethe Instituut Brussel;
- de Hogeschool Gent (Faculteit Mens en Welzijn);
- de KULeuven (Faculteit Letteren; ILT en CLT);
- de Vrije Universiteit Brussel (Faculteit Letteren & Wijsbegeerte);
- Universiteit Hasselt, Afdeling Bedrijfseconomische Wetenschappen, Centrum voor Toegepaste Linguïstiek;
- de UAntwerpen (Faculteit Sociale Wetenschappen – Antwerp School of Education);
- de UGent (Lerarenopleiding);

- Roeland;
- Epos vzw;
- de Onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap;
- het GO!;
- het Katholiek Onderwijs Vlaanderen;
- Klascement.

De voorzitter is prof.dr. Katja Lochtman, de wedstrijdvoorzitter is Ilka De Temmerman.

Contactpersoon voor deze EDT-Awards 2020-21: Ilka De Temmerman, ilka.de-temmerman@teacher.eurisc.eu